

Warszawa, dnia 12-08-2022 r.

Minister Klimatu i Środowiska

DELG-WKSE.053.1.2022.MZ
2113967.8130892.6539288

Szanowni Państwo,

Odpowiadając na petycje skierowane do Ministra Klimatu i Środowiska w tej samej sprawie, tj. zmiany Rozporządzenia z dnia 8 listopada 2021 r. w *sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła*, które zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), zostały zakwalifikowane jako petycja wielokrotna, przekazuję następujące informacje.

Przesłankami do wprowadzenia ograniczeń w poborze energii elektrycznej (dalej: „ograniczenia”), zgodnie z art. 11 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne są zagrożenie bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej Polskiej polegające na długookresowym braku równowagi na rynku paliwowo energetycznym, zagrożeniu bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, zagrożeniu bezpieczeństwa osób oraz zagrożeniu wystąpieniem znacznych strat materialnych. Ograniczenia w poborze energii elektrycznej są środkiem ostatecznym, wprowadzanym jedynie w sytuacji, w której środki rynkowe i operatorskie nie pozwoliły na zagwarantowanie pokrycia zapotrzebowania odbiorców na energię elektryczną. Szczegółowe zasady i tryb wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej zostały określone w drodze rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 listopada 2021 r. w *sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła* (dalej: rozporządzenie ws. ograniczeń). W przypadku, gdy w wyniku działania mechanizmów rynkowych operator systemu przesyłowego identyfikuje brak wymaganego poziomu rezerw mocy w systemie, w celu zapewnienia bezpieczeństwa dostaw jest on zobowiązany podjąć szereg działań operatorskich w celu jej odtworzenia stosując środki operatorskie takie jak np. przywołanie dostępnych jednostek wytwórczych do pracy przez wydanie polecenia uruchomienia sprawnych technicznie jednostek, z puli jednostek dysponowanych przez operatora systemu przesyłowego. Dopiero w przypadku, gdy wymienione wyżej działania nie umożliwią pokrycia zapotrzebowania odbiorców na energię elektryczną (przy uwzględnieniu wymaganego poziomu rezerw mocy), operator systemu przesyłowego przeciwdziała zagrożeniu bezpieczeństwa energetycznego przez ingerencję w zapotrzebowanie odbiorców, poprzez wprowadzenie ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

Ograniczenia wprowadzane są poprzez ogłaszanie kolejnych tzw. „stopni zasilania”. Ograniczenia w postaci „stopni zasilania” dotyczą dużych odbiorców, których moc umowna wynosi powyżej 300 kW. W najbardziej rygorystycznym, 20. stopniu zasilania, odbiorcy nie będący odbiorcami chronionymi przed ograniczeniami, obowiązani są do ograniczenia poboru do wysokości minimalnej mocy poboru, określanej w oparciu o dane historyczne, zgodnie z rozporządzeniem ws. ograniczeń. Wprowadzenie minimalnej mocy poboru ma na celu ochronę przed zniszczeniem instalacji wykorzystywanych bezpośrednio w procesach technologicznych. Oznacza to też, że żaden podmiot nie będzie zupełnie pozbawiony dostaw energii elektrycznej nawet w sytuacji wprowadzenia ograniczeń.

Odnosząc się do kwestii poszerzenia katalogu podmiotów czy sektorów wyłączonych z ograniczeń, należy wskazać, że szczegółowy zakres podmiotów korzystających z ochrony przed ograniczeniami określa § 6 ust. 1 rozporządzenia ws. ograniczeń. W przepisie tym ujęto katalog odbiorców podlegających ochronie przed wprowadzanymi ograniczeniami w poborze energii elektrycznej. Katalog ten został zbudowany na podstawie obiektywnych przesłanek takich jak ochrona życia, zdrowia i bezpieczeństwa ludzi, ochrona infrastruktury krytycznej, bezpieczeństwo dostaw nośników energii. Zgodnie z powyższym, wyeliminowano subiektywne kryteria, w tym kryterium oceny stopnia istotności branży dla gospodarki, państwa czy społeczeństwa.

Jak wskazano powyżej, katalog wyłączeń z podlegania ograniczeniom został zbudowany na podstawie obiektywnych przesłanek. Niemniej, w celu zapewnienia odpowiedniej

elastyczności w przypadku instalacji i podmiotów stanowiących infrastrukturę krytyczną, w przepisach rozporządzenia w sprawie ograniczeń zawarto możliwość poszerzenia listy podmiotów o instalacje kluczowe dla zarządzania kryzysowego. Decyzję o zakwalifikowaniu danego podmiotu jako infrastrukturę krytyczną, zgodnie z art. 5b ust. 7 pkt 1 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1856 z późn. zm.) podejmuje Szef Rządowego Centrum Bezpieczeństwa.

W ostatnich miesiącach operatorzy systemów elektroenergetycznych przekazali odbiorcom informację w sprawie maksymalnej oraz minimalnej mocy poboru w razie wprowadzenia ograniczeń. Należy przy tym zaznaczyć, że rozesłanie tych pism stanowiło realizację obowiązku informacyjnego, a nie zapowiedź wprowadzenia ograniczeń poboru energii elektrycznej.

Należy podkreślić, że wprowadzenie ograniczeń dotyczy sytuacji nadzwyczajnej i jest działaniem mającym charakter zapobiegawczy, który ma chronić przed masowymi wyłączeniami zasilania energią elektryczną całych obszarów Polski, których skutki będą o wiele większe niż chwilowe ograniczenie poboru energii elektrycznej. Przez ostatnie 30 lat zapisy rozporządzenia ws. ograniczeń zastosowano w praktyce tylko w 2015 r. Pomimo jednak tak sporadycznej sytuacji zastosowania w praktyce tego rozporządzenia, niezbędne jest utrzymanie i rozwijanie jego funkcjonalności w celu odpowiedniego przygotowania zarówno odbiorców, jak również systemu elektroenergetycznego, do ewentualnego przeciwdziałania skutkom i następstwom związanym z okresowym wystąpieniem braku mocy w krajowym systemie energetycznym.

Aktualnie system elektroenergetyczny funkcjonuje stabilnie, w związku z czym brak jest uzasadnienia dla wprowadzenia środków nadzwyczajnych, jakim są ograniczenia w poborze energii elektrycznej. Jeżeli wnioski sektorów o objęcie ochroną przed ograniczeniami zostaną uznane za zasadne, Ministerstwo Klimatu i Środowiska podejmie prace nad zmianą Rozporządzenia z dnia 8 listopada 2021 r. w *sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła*.

Z poważaniem

Z up. Ministra

Adam Guibourgé-Czetwertyński
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/